

MÉDIÁ A UMENIE
(1ISM Km/MEDUM/22)
LS 2025/2026

Vyučujúci: doc. PhDr. Miron Pukan, PhD., miron.pukan@unipo.sk

Spôsob ukončenia predmetu: priebežné hodnotenie

Počet kreditov: 4

Ročník: 2. /Bc./

Hodinová dotácia: 1 P/2 S

Kontakt: miron.pukan@unipo.sk

Podmienky na udelenie kreditov:

1. Nevyhnutná je **aktívna účasť** na hodinách, **nepripravenosť** (nesplnenie úloh, neschopnosť vyjadriť sa k problému) **sa hodnotí ako absencia**. Prípustné sú dve absencie.
2. Vypracovanie praktických úloh na seminárne stretnutia.
3. Odovzdanie jednotlivých prác (hodnotí sa invencia, jazyk a kompozícia).

Prácu študenti odovzdajú najneskôr týždeň pred ukončením výučby.

Prácam stiahnutým z internetu, prípadne prácam, pri ktorých je evidentné citovanie či parafrázovanie sekundárnych zdrojov bez udania bibliografického údaj, bude automaticky udelené hodnotenie FX, so zvážením disciplinárnej komisie (v súlade s piatym a šiestym bodom **Smernice k plagiátorstvu a podvádzaniu študentov**

http://www.unipo.sk/public/media/14733/09_smernica_plagiatorstvo_2011.pdf.)

- aktívna účasť na seminároch a prednáškach (účasť je povinná, prípadná absencia /max. 2x počas semestra/ musí byť relevantne zdôvodnená a potvrdená);
- predmet je ukončený priebežným hodnotením; študent počas celého semestra pracuje na audiovizuálnej nahrávke – čiastkové výstupy sú kontrolované vyučujúcim; nahrávka spolu s ďalšími čiastkovými výstupmi tvorí 50 % hodnotenia študenta, odovzdávajú a prezentujú sa na konci semestra ako skupinový projekt, zvyšných 50 % hodnotenia tvorí scenár televízneho projektu – študent vypracuje technický a literárny scenár relácie vybraného žánru;
- na získanie hodnotenia A musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Harmonogram prednášok a seminárov:

1. Literárna a divadelná kritika (funkcia, postavenie v literárnej a divadelnej vede, žánre).

S: Päť viet o vybranej knihe, vyjadrujúcich afirmatívny alebo naopak negatívny postoj autora k textu.

2. Recenzia a ďalšie kritické útvary (typy, diferenciácie, chyby v recenzistike).

S: Recenzia na vybrané umelecké dielo (film, divadlo, výtvarný artefakt, kniha či fotografia). Práca s recenziou z médií. Interpretačný diskurz.

3. Semiotické aspekty fungovania umenia v dramatických oblastiach (divadlo, rozhlas, televízia, film).

S: Pásmo, rozhovor, scenár, hra. Podoby a funkcie jednotlivých žánrov, ich interpretácia.

4. – 5. Problémy divadelnej a filmovej adaptácie. Aktualizácia umeleckého diela.

S: Uplatnenie komparatívneho aspektu v prípade divadelného predstavenia a jeho literárnej predlohy, ako aj ďalších dramatických umení (rozhlas, televízia, film).

6. Vybrané aspekty internetových relácií.

S: Internetové žánre, útvary, väzby medzi nimi. Interpretačný diskurz.

7. Nové typy umeleckej reflexie.

S: Blog, prípadne vlog. Interpretačný diskurz.

8. K problematike žánru eseje.

S: Napísanie eseje na vybranú tému. Analýza žánru.

9. Divadlo a médiá.

S: Napísanie recenzií v rámci analýzy vybraných divadelných predstavení (alternatívnej formy, napríklad aj z festivalu Akademický Prešov – min. dve). Práca s recenziami divadelných predstavení z médií.

10. Gýč a umenie. Literárne, divadelné a mediálne súťaže (Anasoft litera, Medziriadky, Akademický Prešov, Nová dráma, Dotyky a spojenia a i.).

S: Predstaviť súťaže a prehliadky v mediálnej a dramatickej oblasti.

Odporúčaná literatúra:

- BLECH, R., zost., 1989. *Encyklopédia dramatických umení Slovenska*. 1. [diel]: A – L. Bratislava: Veda.
- BLECH, R., zost., 1990. *Encyklopédia dramatických umení Slovenska*. 2. [diel]: M – Ž. Bratislava: Veda.
- FISKE, J., 2017. *Jak rozumět populární kultuře*. Praha: Akropolis.
- M. FORET, M. LAPČÍK, P. ORSÁG, eds., 2009. *Kultura – Média – Komunikace 1/2009. Spektákl, mizející realita a (ne)bezpečí informací, diskurs(y) o diskursu*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- GEERTZ, C., 2000. *Interpretace kultur*. Praha: Sociologické nakladatelství.
- GERO, Š., 2012. *Komunikácia – umenie – marketing*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa.
- HORÁK, K., 2009. *Metamorfózy alternatívneho divadla*. Levoča: Modrý Peter.
- JAKUBOWICZ, K., 2013. *Nová ekologie médií: Konvergence a mediamorfóza*. Zlín: Verbum.

- KASARDA, M., 2013. *Populárna kultúra a masové médiá – Od karnevalovej ulice po virtuálny svet*. Bratislava: EUROKÓDEX.
- KULKA, T., 2000. *Umění a kýč*. Praha: Torst.
- McLUHAN, M., 2008. *Člověk, média a elektronická kultura*. Praha: Nakladatelství Jota.
- MONACO, J., 2006. *Jak číst film*. Praha: Albatros.
- PALKOVIČ, P., 1986. *Cestami rozhlasovej tvorby I*. Bratislava: Československý rozhlas.
- PAŠTEKA, J., 1976. *Estetické paralely umenia: štúdie o divadle, dramatike a filme*. Bratislava: Veda.
- PAVIS, P., 2004. *Divadelný slovník*. Bratislava: Divadelný ústav.
- PUKAN, M. a REGRUTOVÁ, L. 2024. *Dráma ako médium 1*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove. ISBN 978-80-555-3436-7. Dostupné na:
<https://elibrary.pulib.sk/elpub/document/isbn/9788055534367>
- RUSNÁK, J. a kol., 2010. *Texty elektronických médií: stručný výkladový slovník*. Prešov: Vydavateľstvo PU v Prešove.
- RUSNÁK, J., 2009. *Textúry elektronických médií. Vývoj a súčasný stav*. Prešov: FF PU v Prešove.
- SOUČKOVÁ, M., ed., 2019. *K teoretickým a praktickým aspektom slovenskej literárnej kritiky po roku 2000*. Prešov: Filozofická fakulta PU v Prešove.
- SOUČKOVÁ, M., 2021. *Recenzia. Manuál k literárnej kritike*. Žilina: Gymnázium bilingválne.
- VLAŠÍN, Š., ed., 1984. *Slovník literární teorie*. Praha: Československý spisovatel.
- ŽILKA, T., 1987. *Poetický slovník*. Bratislava: Tatran.
- ŽILKOVÁ, M., 2006. *Globalizačné trendy v mediálnej tvorbe*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa.

Poznámka:

V prípade neabsolvovania danej vyučovacej hodiny je študent povinný splniť tieto úlohy:

- samoštúdium pripravených študijných materiálov (komentovaná prezentácia, audio-/videoprednáška)
- odovzdanie 2 reflexií vybraných žánrov (podľa pokynov vyučujúceho; priebežne; každý jednotlivo)
- odovzdanie ďalších 2 recenzií (podľa pokynov vyučujúceho; priebežne; každý jednotlivo)
- absolvovanie záverečnej previerky (v závere semestra)